

VÅR STRATEGI FÖR PEDAGOGISK UTVECKLING MOT SKOLAN 2019-2021

**VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA** **ETNOGRAFISKA
ÖSTASIATISKA
MEDELHAVET
VÄRLDSKULTUR**

Utgångspunkter

Strategin för pedagogisk utveckling mot skolan inom Världskulturmuseerna ska bidra till att implementera Världskulturmuseernas vision som beskriver myndighetens riktning för framtiden. ”Vi är museer om världen, med världen – för världen. Världskulturmuseerna förvaltar en global samling som spänner över samtliga kontinenter och flera tusen år. Vår vision är att bidra till att göra världen större, mänskligare och mer inkluderande.” lyder inledningen.

Världskulturmuseernas roll i samhället är en helt central utgångspunkt för arbetet mot skolan och med pedagogik och lärande. ”Världskulturmuseerna kan skapa en djupare förståelse för människans existens på jorden: vilka vi är, varifrån vi kommer och vilken värld vi tillsammans vill skapa. Vi bygger broar över tid och rum. Genom att visa världen ur olika perspektiv ger vi människor möjlighet att utmana tankemönster, värderingar och beteenden.”

Visionen beskriver också Världskulturmuseernas grundläggande syn på lärande och på relationen till skolan. ”Vi tror på människans inneboende nyfikenhet och att vi aldrig slutar att lära... Vi bygger långsiktiga relationer till våra användare i samarbete med partners, skolor, universitet med flera...Vårt utbud till skolan utvecklas i nära samarbete med målgruppen för att säkerställa att det svarar mot dess behov, läroplaner och styrdokument. Vi är skolans förstahandsval när det gäller ett antal prioriterade teman. Vi är en nationell resurs för skolan och för livslångt lärande – på våra museer, digitalt och uppsökande.”

Strategin ska följa och utveckla dessa utgångspunkter och också bidra till att uppfylla myndighetens långsiktiga strategiska mål:

- Att bli en angelägenhet för fler (mäts i ökat antal besökare, ökad grad av engagemang, villighet att rekommendera samt upplevd relevans)
- Vara en efterfrågad kunskapsresurs nationellt och internationellt
- Förbättra myndighetens ekonomiska förutsättningar
- En attraktiv arbetsplats präglad av kreativitet, flexibilitet, samarbete och utveckling

Strategin

Strategin för pedagogisk utveckling mot skolan inom Världskulturmuseerna bygger på den ”Analys av myndighetens pedagogiska verksamhet mot skolan” som gjordes under hösten 2018 och på synpunkter som fördes fram på denna. Denna strategi gäller för åren 2019-2021 och kompletteras med en handlingsplan.

En strategi behöver kontinuerligt följas upp och eventuellt revideras eller utvecklas för att vara relevant. Händelser inom kulturpolitik, samhällsutveckling globalt och nationellt, forskning och skolutveckling kan påverka inriktningen. Strategin bör därför ses som en dynamisk process snarare än ett låst dokument.

I strävan efter att nå fler och nya grupper och att bidra till samhället med viktiga perspektiv är arbetet mot skolan vitalt. Genom skolan har vi möjlighet att nå barn och unga som inte besöker museerna på fritiden och eventuellt lägga grund för ett intresse och skapa en bra relation med den enskilde besökande eleven. Skolan har på så vis en särställning som strategisk målgrupp.

Att pedagogik och pedagogiska frågor är i fokus här är självskrivet. Det är dock viktigt att understryka beröringspunkterna till andra verksamhetsområden. Målgruppsarbete har till exempel en tydlig kommunikativ dimension och utveckling av satsningar mot skolan involverar flera yrkesgrupper inom myndigheten. Allt utvecklingsarbete inom Världskulturmuseerna hänger samman och för att vara framgångsrikt krävs det att processerna är synkade.

Det ska vara enkelt för skolan att använda Världskulturmuseerna som resurs och det vi erbjuder ska vara något skolan efterfrågar och behöver. Framgångsfaktorerna för utveckling mot skolan är kännedom om skolans behov och förutsättningar, dialog, medvetenhet och fokus. Att avsätta tid och resurser för utvecklingsarbetet och dialog med olika fokusgrupper är väsentligt.

Världskulturmuseernas strategi för utveckling mot skolan:

1. Att skapa samsyn internt kring hur myndigheten på bästa sätt kan vara en pedagogisk resurs som tillgodoser skolans behov.
2. Att tydliggöra vilka inom skolan vi vill nå, kartlägga vilka och hur många vi når/inte når samt göra medvetna satsningar utifrån detta.
3. Att utveckla arbetssätt för hur vi arbetar ”i dialog och samskapande med användarna”.
4. Att följa utvecklingen inom skolan, hos andra aktörer inom vårt fält samt forskning inom relevanta områden och dra slutsatser av det vi ser.

1. Världskulturmuseerna som resurs för skolan

Mål: Att skapa samsyn internt kring hur myndigheten på bästa sätt kan vara en pedagogisk resurs som tillgodoser skolans behov.

Med vårt uppdrag och vår globala samling kan Världskulturmuseerna erbjuda skolan unika perspektiv på världen och människan. Medvetenheten om vad vi har att bidra med ska, tillsammans med kännedom om skolans behov, styra vår verksamhet mot skolan både till innehåll och utförande. Samsyn kring detta är en förutsättning för ett effektivt utvecklingsarbete. Visionen ger riktning men dess innebörd ska konkretiseras.

Vår samling och vårt publika utbud är en pedagogisk resurs och central i vår verksamhet mot skolan. Föremål från samlingen kan levandegöra och skapa andra perspektiv på det som eleverna lär i skolan. Våra utställningar erbjuder alternativa lärmiljöer med stor potential för upplevelser som skapar goda förutsättningar för lärande.

Lärande förutsätter en aktiv och dynamisk process och vi utformar vår verksamhet med hänsyn till detta, liksom till insikt om våra målgruppers olika behov och lärtilar. Ett öppet och utforskande förhållningssätt förutsätter ett levande samtal kring pedagogik och metod.

Skolan har stort förtroende för de ämneskunskaper som finns på Världskulturmuseerna. Vi förvaltar detta förtroende genom att hålla såväl ämneskunskaper som pedagogisk/didaktisk kunskap levande och uppdaterade.

Strategiska satsningar

- Hålla en hög kompetensnivå inom pedagogik och didaktik för att kunna utveckla pedagogiska metoder anpassade till olika målgrupp och format.
- Fördjupa diskussionen om vad pedagogisk verksamhet på Världskulturmuseerna är i syfte att ta fram gemensamma målgruppsneutrala pedagogiska utgångspunkter.
- Förankra de gemensamma pedagogiska utgångspunkterna i organisationen.
- Se över verksamheten mot skolan utifrån de pedagogiska utgångspunkterna.
- Löpande hålla diskussionen levande om pedagogik, kunskap och lärande. Utbyta erfarenheter.
- Föra dialog med grupper inom skolan om hur de ser på Världskulturmuseerna som pedagogisk resurs.
- Ta fram attraktiva skolprogram och verksamhet mot skolan utifrån skolans behov och med kännedom om skolans styrdokument.
- Paketera vårt utbud mot skolan så det är attraktivt och lätt att använda
- Hålla ämneskunskaper levande och uppdaterade inför mötet med målgruppen.

2. Vilka vi vill nå, vilka vi når och inte

Mål: Att tydliggöra vilka inom skolan vi vill nå, kartlägga vilka och hur många vi når/inte når samt göra medvetna satsningar utifrån detta.

Skolan är ingen homogen målgrupp. Det finns olika skolformer, årskurser, ämnen och grupper inom skolan. För att bli framgångsrika i vårt arbete måste vi ha klart för oss vilka grupper inom skolan vi vänder oss till. Detta gör våra satsningar mer effektiva och mer pricksäkra. Vi behöver också utveckla rutiner för att kartlägga hur och i vilken utsträckning olika grupper inom skolan besöker eller använder sig av oss samt vilka vi inte når och varför.

Denna strategi omfattar vårt arbete med förskola, grundskola och gymnasieskola. De utbildningar inom vuxenutbildning eller folkhögskola som följer skolans läroplaner inbegrips också.

Vi ska inom ramen för vår verksamhet sammantaget nå alla skolformer och alla stadier inom skolan. Det är i slutändan eleverna vi vill nå genom vårt arbete mot skolan, men eftersom vi når eleverna genom deras lärare är också lärare en strategisk målgrupp för oss. Detta innefattar såväl blivande lärare i lärarutbildningar och yrkesverksamma lärare i fort- och vidareutbildning. Skolledare kan vara relevanta att nå i kommunikativt syfte.

Det finns ett fokus på kulturhistoriska ämnen och ämnen som berör perspektiv på människan och mänskligheten i vår verksamhet och därför är vi ofta en relevanta inom skolans samhällsorienterande ämnen. Samtidigt är många av våra utställningar och projekt tvärvetenskapliga och vi kan vara en

resurs inom flera olika skolämnen inklusive de skapande ämnena, liksom inom det övergripande värdegrundsarbetet.

Världskulturmuseerna har ett nationellt uppdrag och ska vara en resurs för skolor i hela landet. Vi ska fortsätta utvecklingen av produkter som kan användas utanför museibygnaderna. Det kan handla om digitala material, fortbildningar eller uppsökande verksamhet. Det är viktigt att involvera även skolor nationellt i ”dialog och samskapande”, se vidare under ”Dialog med målgrupperna”.

Strategiska satsningar

- Kartlägga vilka grupper inom skolan vi har verksamhet för.
- Analysera statistiken gällande skolbesök och användande av våra produkter mot skolan.
- Utifrån analysen lyfta behov av satsningar mot skolan inför varje verksamhetsplanering.
- Inom varje projekt som riktar sig mot skolan specificera målgruppen i förstudie/projektplan.
- Utveckla produkter för vårt nationella arbete.
- Utveckla satsningar mot lärare som målgrupp.
- Utifrån medvetenhet om vilka inom skolan vi vill nå men som inte besöker eller använder sig av oss göra riktade fördjupade målgruppsundersökningar.
- Inbegripa skolor nationellt i fokusgruppsarbete.
- Utvärdera hur olika satsningar mot skolan når ut. Dra lärdomar och utveckla.

3. Dialog med målgrupperna

Mål: *Att utveckla arbetssätt för hur vi arbetar ”i dialog och samskapande med användarna”.*

Ett nyckelord inom kulturarvpolitiken så väl som i Världskulturmuseernas långsiktiga strategiska mål är ”angelägenhet”. Graden av angelägenhet i Världskulturmuseernas verksamhet mäts i antal besökare, engagemang, villighet att rekommendera samt upplevd relevans. En strategi för strävan mot ökad angelägenhet är att utveckla verksamheten ”i dialog och samskapande med användarna” (Verksamhetsplan, Världskulturmuseerna 2018).

Dialog och samskapande kan ge bättre anpassad verksamhet och är samtidigt ett sätt att bygga relationer med målgruppen. Vi kan skapa kännedom och engagemang hos målgruppen samtidigt som vi lär av varandra. I synnerhet elevers delaktighet har också en demokratifrämjande dimension - att vara involverad i kulturprocesser ökar engagemanget och bidrar till en inställning om att kulturen är till för dem.

Samskapande kan ske på många olika sätt. I många fall är skolans möjlighet att vara delaktig i museernas utvecklingsarbete begränsad på grund av framför allt tidsbrist. För att skapa ett så utvecklat samarbete som möjligt är det viktigt att utgå ifrån skolans förutsättningar. Ambitionerna kring målgruppens delaktighet kan vara olika höga i olika projekt. Viktigt är också att kommunicera med målgruppen kring hur deras inspel kommer att tas tillvara.

Att utveckla former för hur dialog kan gå till blir ett stöd för verksamheten och säkerställer att målgruppsperspektivet inte tappas bort.

Strategiska satsningar

- Ta del av hur andra institutioner arbetar i dialog med målgrupper.
- Utifrån detta skapa egna arbetssätt.
- Anpassa interna styrdokument för att implementera arbetssätten.
- Skapa utrymme och avsätta tid för att föra dialog med målgruppen.
- Löpande digitala enkäter till skolor som varit på besök.
- Utvärdera utfallet av projekt som har gjort stora satsningar på dialog med målgruppen. Dra lärdomar och utveckla arbetssätten.
- Följa upp myndighetens Barn- och ungdomsstrategi.

4. Följa utveckling och dra slutsatser

Mål: Att följa utvecklingen inom skolan, hos andra aktörer inom vårt fält samt forskning inom relevanta områden och dra slutsatser av det vi ser.

Vi behöver känna till vad som händer inom skolans värld och vad andra aktörer gör för skolan inom vårt fält. Det innebär att omvärldsbevakning och omvärldsanalys är viktigt. Vi ska bevaka skolans utveckling, museipedagogisk utveckling och myndigheter som arbetar med dessa frågor. Bevakning kan innebära att prenumerera på nyhetsbrev, delta i konferenser, ha ett nära samarbete med universitet och lärosäten och följa forskning inom relevanta områden, nätverka och hålla sig uppdaterad om nya produkter, utställningar eller pedagogiska koncept.

Strategiska satsningar

- Konkretisera vilka aktörer, organisationer osv som behövs bevakas samt sammanhang
- Världskulturmuseerna behöver delta i.

- Fördela ansvarsområden.
- Skapa forum för att dela erfarenheter av omvärldsbevakningen.
- Göra omvärldsanalys inför varje VP och dra slutsatser.

Framtagen av Åsa Thunström, pedagogisk samordnare, januari 2019

Revideras årligen enligt myndighetens policy för strategier

Ansvarig: Avdelningschef Innehåll och lärande

Bilagor

1. Bilaga 1 *Handlingsplan pedagogisk strategi skola 2019_2021* (Excel fil)

VÅR VISION ÄR ATT BIDRA TILL

**EN STÖRRE
MÄNSKLI
GARE
& MER INKLUDERANDE
VÄRLD**
